

Visibility

Δυνάμει και δυναμικό «օράν»

Ανταλλαγή τόπων, πληθυσμών, ιδεών και δημιουργιών προτείνει η καλλιτεχνική πράξη *Visibility*, με στόχο την επαναθέωρηση της δύναμης της εικόνας, της αντίθηψης χώρου και χρόνου, των παραγόντων που οδηγούν στην καλλιτεχνική συναστρία.

κείμενο | Μαρία Αγγελή*

Η εικόνα, πανταχού παρούσα στη σύγχρονη ζωή, τίθεται παρέα με τη διαφάνεια, την προσβασιμότητα του έργου τέχνης και την «παρουσία» του καλλιτέχνη κάτω από το φακό της καλλιτεχνικής πράξης *Visibility* που μετρά χρόνο ζωής από τον Νοέμβριο 2006, με προγραμματισμένη κορύφωση τον Σεπτέμβριο του 2007.

Ποιος βλέπει, βιώνει το εικαστικό έργο και πού; Ο δημιουργός είναι «ορατός» και προσβάσιμος; Σε ποιες «αγορές» βρίσκεται το έργο τέχνης και ποιες (οικονομικές) συναθλήσεις συνοδεύουν την εικαστική παραγωγή, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη δημιουργία του; Αυτά θα μπορούσε να είναι μερικά ερωτήματα της πρωτοβουλίας *Visibility*, η οποία ξεκίνα από την ανίκευση, και την αμφισβήτηση, σχέσεων και δυναμικών ανάμεσα σε κοινό, δημιουργό, καλλιτεχνική δημιουργία και δημόσιο χώρο. Οι συμμετέχοντες καλλιτέχνες κλήθηκαν από την εμπνεύστρια και συντονίστρια του project να παράγουν το video τους με αφορμή τη *Visibility* ιδέα και τον τόπο δράσης της, τη λαϊκή αγορά του 16ου δημοτικού διαμερίσματος της Αθήνας, στην περιοχή της πλατείας Αττικής. Το κάθε έργο, σε ψηφιακή μορφή, συμπληρώνει το μωσαϊκό δημιουργών ενός dvd με ανταλλακτική αξία για ένα πάγκο λαϊκής αγοράς που τον «διαχειρίζονται» οι δημιουργοί των έργων, άμεσα ορατοί σε αυτή τη δημόσια performance, ή καθίτερα πρόταση. Ανταλλάσσουν, κοντολογίσ, το dvd-συλλογικό έργο όχι με χρήματα αλλά με αντικείμενα, προϊόντα, ίσως καλούδια της λαϊκής που αφήνουν στον πάγκο οι ενδιαφερόμενοι/καταναλωτές. Ο πάγκος μεταμορφώνεται σε εγκατάσταση-προϊόν των «στοιχείων» που ακουμπούν οι περαστικοί, προκειμένου να πάρουν μαζί τους το ψηφιακό υπικό, την καλλιτεχνική δημιουργία. Τα εννέα έργα του dvd διεισδύουν (sic) όχι σε συλλέ-

κτες, διευθυντές μουσείων, φιλότεχνους αλλά στα σπίτια των κατοίκων της περιοχής και όποιων τυχόν επισκεφθούν για ψώνια τη λαϊκή αγορά το Σάββατο υποποίουσαν τη δράση. Οι κάτοικοι της αφανούς σχετικά αυτής περιοχής αποκτούν ένα dvd για την τηλεόραση της σπιτιού τους, η οποία δεν θείπει από κανένα σχεδόν νοικοκυριό. Εικαστικές δημιουργίες μπαίνουν μέσα στα σπίτια μεταναστών και ανθρώπων, των οποίων συχνά η απόφαση για αγορά εφημερίδων και περιοδικών κατευθύνεται από το cd/dvd που δίνεται δωρεάν μαζί με το έντυπο. Μερικές αναγνώσεις των έργων, χωρίς τη συνδρομή, σε πρώτη φάση, εννοιακού εμπλούτισμού, αποφόρτισης ή δυναμικής μετάλλαξης που ενδέχεται να προστιθέουν τα έργα στη διάρκεια της καλλιτεχνικής δράσης, κινούνται σε θέματα για το χρόνο, την αντίθηψη και αξιολόγηση του, το οράν και το οράσθαι, τη διαφάνεια, το φαίνεσθαι, την αντικειμενικότητα (;) της εικόνας. «Φαίνομαι» ή «με βλέπεις, άρα υπάρχω... Με βλέπεις, γι' αυτό είμαι ευτυχισμένος». Η διαπραγμάτευση της αξίας του εαυτού, της εικόνας του και της σχέσης ατόμου με το σύνολο στο έργο *sentisalvox plus* του Βολανάκη. Δυνατό σχόλιο στην παρουσία της δυσπιστίας και του συμφέροντος ως γνώμονα ανθρώπινων σχέσεων στο έργο *Meat me* της Πλαπιά.

«Πλέθουμε μια πλαστή εικόνα για τον εαυτό μας, σε αναζήτηση της κοινωνικής αποδοχής, καταναλώνουμε το «κρέας» των άλλων, διατηρώντας μια υπερευαισθησία με τη δική μας ύπη», σημειώνει η καλλιτέχνης. Στο *apARTment* του Παπαδούκα κινείται υποδόρια και «υλοποιείται» εντέλει το ερώτημα για το περιβάλλον ως παράγοντα διαφοροποίησης ανθρώπων, ενώ στο Κάτω από το βλέμμα των Μπουμπάρη - Χροστάκου το βλέμμα αναδεικνύεται γεωγράφος ονείρων, φόβων, ιδεολογιών, πατρί-

Μαρίαννα Νικολάου

Κων/νος Παπαδούκας

Γιώργος Τσεριώνης

Ζωή Παππά

δων. ...*how many hours have you worked today...?*

ρωτά η Νικολάου, τι είναι δουλειά και τι όχι, ποιες ώρες μετρούν, ειδικά στη σύγχρονη εποχή του ευ χρόνου, έργο-ευθεία βιοή και στο χρόνο του μετανάστη. Σε *Tεστ οράσεως* προσκαλεί η Νυμφάδη μύωπες και μη, υποψάζοντας θεατές –και καταναλωτές– για καθημερινά πέπλα ψευδαίσθησης. Προσωπικές μυθολογίες και συναισθήματα, με αφορμή μεταναστευτικές καταστάσεις, ουτοπίες του καλλιτεχνικού έργου, το παιχνίδι και το άλιογο σε σύγκρουση με την ενημηκίωση στο video Autό. Τίποτ' άλλο... της Πασχαλίδη. Η δύναμη της εικόνας, της μνήμης και της κατακτημένης ή δοκιμασμένης γνώσης σε σχέση με την καθοδήγηση της εικόνας και την «καθαρότητα» της αντίθηψης στο έργο *acropoli / acro-ligo - 10 cartes postales* της Πέτρου. Ο Τσεριώνης υπενθυμίζει την κυκλική φύση του χρόνου, την παρουσία του τέλους μέσα στην αρχή και την παρουσία των σκιών ως ρυθμιστών της αντίθηψης όχι μόνο για το χώρο αλλά κυρίως –και τολμηρά εδώ– για το χρόνο στο video *Σαν ένα τρισκατομυριοστό του χιλιοστού*.

Με τη συνέχεια της δράσης σε εκθεσιακό χώρο της Αθήνας, τη μεταφορά δημιαδή του πάγκου, όλων των «αγαθών» του και την παράλληλη προβολή της δημόσιας δράσης, των διαδήγων και συναθλητών που θα έχουν διαμειφθεί στην ιδιότητα αγορά τέχνης της λαϊκής, η αφανής γειτονιά της πλατείας Αττικής γίνεται «ορατή» σε ένα εικαστικό (;) κοινό που καλείται να αμφισβητήσει, να ανατρέψει, να αποδεχθεί, να δημιουργεί το ίδιο καθημερινά. Με έργα δημιουργημένα ειδικά για το project και τον τόπο δράσης του, το συλλογικό έργο *Visibility* στοχεύει να δώσει πολλήσασι διαστάσεις σε απόπειρες ορισμού του ορατού και να βγάλει κυριολεκτικά στη σανίδη την εικαστική δημιουργία και τον καλλιτέχνη, με τη μετατόπισή τους σε χώρους ζένους (ζένιος;) και μακρινούς από οικεία για τα εικαστικά «ινστιτούτα».

Δημιουργός και έργο εισέρχονται σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης και συναθλητής με ένα ευρύ –ή του πλάχιστον ευρύτερο απ' ό,τι στους εικαστικούς χώρους– και ανοίκειο κοινό. Η εν λόγω καλλιτεχνική πράξη, υποθάλποντας επιπλέον την κινητήρια δύναμη του χρήματος και το γνωστό «ο χρόνος είναι χρήμα», παρέχει visà για εξερεύνηση «τόπων» εξωτικών για τον καλλιτέχνη, το θεατή και τη δημιουργία, με αφετηρία τη λαϊκή αγορά μιας επίσης «εξωτικής», πολυεθνικής, πολύχρωμης γειτονιάς της Αθήνας.

Διάρκεια: 29 Σεπτεμβρίου 2007, 07:00-14:00, στη λαϊκή αγορά πλατείας Αττικής

29 Σεπτεμβρίου - 1 Οκτωβρίου 2007, συνέχεια της δράσης στο χώρο τέχνης Cheapart

Ιδέα/συντονισμός/καλλιτεχνική επιμέλεια: Μαρία Πασχαλίδη

Καλλιτέχνες: Αντώνης Βολανάκης, Νίκος Μπουμάρης, Γιάννης Χροστάκος, Μαρίαννα Νικολάου, Μαρία Νυμφάδη, Κων/νος Παπαδούκας, Ζωή Παππά, Μαρία Πασχαλίδη, Λίλα Πέτρου, Γιώργος Τσεριώνης

www.vslt.com

* Η Μαρία Α. Αγγελή είναι θεωρητικός και επιμελήτρια τέχνης